

Відмінний інженер: Аналіз системи

Місія: Перевірка на міцність

Уяви, що ти головний інженер. Твоє завдання — переконатися, що механізми працюють і не ламаються. У математиці функції — це як машини.

Кожна машина має **Область визначення** — це набір «безпечних» команд (значень x), які вона може виконати. Якщо ти введеш неправильну команду (наприклад, спробуєш поділити на нуль), система зламається!

Частина 1. Уникаємо аварії (Ділення на нуль) ⚠

У математичних формулах найголовніша небезпека — це **знаменник**. Знаменник ніколи не може дорівнювати нулю!

Інженерний тест: Знайди «небезпечне число» для кожної функції. Яке значення x зламає механізм?

Функція	Рівняння	Заборонене число ($x \neq ?$)
$y = 8/x$		$x \neq$
$y = 5 / (x - 4)$		$x \neq$
$y = 12 / (x + 3)$		$x \neq$
$y = 1 / (2x - 10)$		$x \neq$

Частина 2. Проєкт «Таксі» 🚕

Ти розробляєш додаток для таксі. Вартість поїздки (y) розраховується за формулою:

$$y = 15x + 40$$

де x — це відстань у кілометрах, 40 — ціна посадки, а 15 — ціна за кожен км.

1. Чи може x (відстань) дорівнювати -5 км? Чому?

2. Якщо пасажир проїхав 0 км (сів і зразу вийшов), яку суму (y) він має заплатити? Це мінімальне значення Области Значення.

3. Запиши область визначення цієї функції для реального життя (які x можливі?).

Фінальний контроль

Постав $+$, якщо число входить в область визначення, і $-$, якщо воно «ламає» функцію.

Функція: $y = 10 / (x - 7)$	Входить в область визначення? (+/-)
Число 10	
Число 7	
Число 0	

Словник інженера: Закріплення знань

Допоможи завершити інструкцію для майбутніх інженерів. Заповни пропуски в реченнях.

1. Усі значення, яких може набувати _____ (x), утворюють область визначення функції.

1. Значення незалежної змінної також часто називають _____ функції.

1. _____ — це всі значення, яких набуває залежна змінна (y).

1. Якщо функція задана дробом, то її _____ не включає числа, які перетворюють знаменник на _____.